

Nieuwsbrief SIHO november 2013

Het SIHO

Train-de-trainer Di(ver)sability Awareness

Het SIHO zet al een aantal jaar in op 'Di(ver)sability Awareness'. Sinds september is de vorming online beschikbaar op [de SIHO-website](#).

Iedereen mag deze vorming gebruiken en verspreiden. Je kan ze bijvoorbeeld inzetten tijdens eigen vormingen of lessen. We bundelden voor de trainers en workshopbegeleiders een aantal tips voor de organisatie en begeleiding van de workshop.

De brochure '[Tips voor trainers en workshopbegeleiders](#)' staat online en is gratis beschikbaar.

Universal Design for Learning

In elke nieuwsbrief plaatsen we een UDL-tip of -voorbeeld en een ICT-tool die het onderwijs aantrekkelijk en toegankelijk maken op de voorgrond.

UDL-tip: Google Alerts

Google Alerts is een handig instrument wanneer je wil achterhalen wat er wordt gezegd over je onderwijsinstelling of vakgebied of om een (nieuws)onderwerp op de voet te volgen en zo op de hoogte te blijven van de laatste actualiteit.

Een docent hoger onderwijs getuigt:

“Ik heb Google Alerts via jullie site leren kennen en gebruik het momenteel (zeer) vaak. Gewoon enkele belangrijke termen uit de cursus intypen en je krijgt een samenvatting met links naar filmpjes, blogs, nieuwsberichten,... rond dit thema. Zeer handig als je leerstof wil illustreren met actuele berichten (om het minder abstract te maken)”

Bekijk onze website www.siho.be/udl voor (meer) inspiratie over toegankelijk les geven en hoe je UDL en ICT kan inzetten.

Iedereen leert...

Een concreet voorbeeld van inclusie in het hoger onderwijs.

Iedereen leert is het onderdeel van de nieuwsbrief waar een concreet verhaal over inclusie in het hoger onderwijs aan bod komt. Goede voorbeelden uit de praktijk zijn vaak de beste eye-openers, ze tonen aan dat inclusie in het hoger onderwijs een reële optie is.

In deze editie staan we stil bij de verwachtingen en ervaringen van studenten met een functiebeperking rond een internationale studie-ervaring.

Armineh Soorenian leerde uit eigen ervaring en uit gesprekken met studenten dat zowel studenten met een functiebeperking als internationale studenten een aantal moeilijkheden ondervinden tijdens hun studies in Engeland.

Ze deed onderzoek naar de ervaringen van internationale studenten met een beperking in Engelse universiteiten en licht haar bevindingen toe in het boek 'Disabled International Students in British Higher Education. Experiences and Expectations'. Hierin identificeert ze barrières op verschillende vlakken:

- Informatie, toegang en financiering.
- Dienstverlening voor mensen met een beperking.
- Leren en lesgeven.
- Algemene dienstverlening zoals huisvesting en sociale activiteiten.

De inzichten in het boek kunnen leiden tot een meer inclusief hoger onderwijsstelsel. Inclusieve praktijken zullen niet enkel internationale studenten met een functiebeperking ten goede komen, maar een diverse groep.

Meer informatie over het boek vind je [hier](#).

Bron: Soorenian, A. (2013). *Disabled International Students in British Higher Education. Experiences and Expectations*. Boston: Sense Publishers.

Ben jij een student, docent, ouder, onderzoeker...? Wil jij een verhaal van inclusie in jouw omgeving delen? Aarzel dan niet om het te mailen naar info@siho.be.

Internationaal

Het SIHO kiest ervoor niet alleen in eigen land maar ook over de grenzen heen haar netwerk uit te bouwen en internationaal ideeën en ervaringen rond inclusief hoger onderwijs uit te wisselen.

Save the Date! LINK-conference 2014 'Building bridges – between yesterday and tomorrow'

Het SIHO maakt deel uit van het internationale [LINK-network](#). De partners wisselen informatie uit en werken samen rond studeren met een functiebeperking en inclusief hoger onderwijs.

Elk jaar organiseert het LINK-network een congres. In 2014 vindt dit plaats in Stockholm, van 13-15 mei.

“New arenas for learning, digitalization of learning environments, and new expectations and demands in the surrounding society mean new challenges and possibilities.”

Volgende vragen staan centraal:

- Wat nemen we mee vanuit vroegere ervaringen naar de toekomst die constant verandert?
- Hoe kunnen hoger onderwijsinstellingen hun toegankelijkheid optimaliseren en pedagogische methoden en tools ontwikkelen om barrières te verwijderen?
- Hoe kunnen hoger onderwijsinstellingen de zelfstandigheid van studenten ondersteunen tijdens hun studie of de overgang naar werk?

Er zal ruimte zijn om kennis en voorbeelden van goede praktijk te delen. Daarnaast wil de conferentie mensen inspireren rond nieuwe initiatieven voor inclusieve leeromgevingen.

Blijf op de hoogte via [de website van het LINK-netwerk](#).

In beeld

Minister Pascal Smet beschrijft in zijn beleidsnota 'Gelijke Kansen 2009-2014' het belang van een goede beeldvorming van mensen met een beperking. Een niet-stereotype beeldvorming is volgens hem fundamenteel in het realiseren van de juiste ingesteldheid voor gelijke kansen en inclusie.

Inclusief hoger onderwijs in beeld

Een niet-stereotype beeldvorming draagt bij aan een positieve cultuur voor diversiteit en inclusie. Het SIHO ondernam daarom de voorbije jaren tal van acties rond beeldvorming. Eén ervan was de cartoonwedstrijd '[Cartoon it yourself](#)'.

Niels de Vriese maakte volgende cartoon, goed voor een tweede plaats.

“Ik ben Niels, student Bio-ingenieur en hobby tekenaar. Toen ik hoorde over de wedstrijd wilde ik graag een poging wagen. Ik wist eerst niet hoe te beginnen aan de opdracht. Wat komt er allemaal kijken bij het toegankelijk maken van het onderwijs voor iedereen?”

Ik besloot een spottende oplossing voor te stellen. Wanneer de studenten moeten lachen om de docent, heeft hij sterk hun aandacht. Ik vond het leuk dat ik hieraan kon meewerken.”

Op [de website van het SIHO](#) vind je meer info over de wedstrijd en alle ingezonden cartoons.

Op de voorgrond

In elke nieuwsbrief wordt een bron (boek, artikel, onderzoek...) op de voorgrond geplaatst. Deze maand:

Distancing Education: Understanding of Disability and the Provision of Access to Content (Foley, 2007).

Volgens Foley gaat toegankelijkheid niet om de beperkingen van een persoon. Het gaat om de samenleving die tegemoet komt aan verschillen. Hij kijkt in dit artikel naar de struikelblokken die studenten kunnen ondervinden en geeft suggesties om het afstandsonderwijs toegankelijker te maken.

Studenten met een beperking in het afstandsonderwijs kunnen heel wat barrières ondervinden om toegang te krijgen tot dienstverlening of informatie. Bijvoorbeeld:

- Webpagina's met vooral afbeeldingen zijn weinig bruikbaar voor blinde studenten.
- Webpagina's met video's zonder ondertiteling zorgen voor obstakels voor studenten met een auditieve beperking.

Er bestaan een aantal richtlijnen voor ontwerpers en ontwikkelaars om te zorgen dat de webinhoud toegankelijk is. Met behulp van die richtlijnen kunnen ze obstakels identificeren en er iets aan doen.

Een voorbeeld hiervan zijn de [Web Content Accessibility Guidelines](#) (W3C). Dit zijn 14 richtlijnen, met telkens 3 prioriteiten:

1. De ontwikkelaar moet hieraan tegemoet komen. Zoniet hebben sommige mensen geen toegang tot de informatie.
2. De ontwikkelaar zou hieraan tegemoet moeten komen. Zoniet zullen sommige mensen moeilijkheden ondervinden om de informatie te consulteren.
3. De ontwikkelaar kan hier rekening mee houden om de toegankelijkheid verder te optimaliseren.

Belangrijk hierbij is te beseffen dat personen met een beperking geen uniforme categorie zijn. Zo kunnen mensen met een visuele beperking heel andere behoeften hebben, bv. de mogelijkheid om een screenreader te gebruiken, de optie om de pagina te vergroten, vermijden van bepaalde kleurencombinaties,... Om aan deze diverse behoeften tegemoet te komen zijn andere tools nodig. Toegankelijkheid is dus vloeiend en past zich aan de veranderende behoeften van de gebruikers en de beschikbare technologie aan.

Verandering is nodig. Het komt ten eerste de hele populatie ten goede, maar vooral geeft het toegang aan die studenten die vroeger werden uitgesloten.

Bron: Foley, A. (2007). Distancing education: Understanding of Disability and the Provision of Access to Content. *International Journal of Instructional Media*, 34. Terug te vinden via http://www.academia.edu/4533665/Distancing_education_Understandings_of_disability_and_the_provision_of_access_to_content

Aankondigingen

- 02/12/2013 – Brussel: [Wat mag? Wat mag niet? Wat moet? Hoe omgaan met informatie verkregen in een student-relatie?](#) (VLHORA, VLIR)
- 04/12/2013 – Utrecht (Nederland): [Expertisebijeenkomst over digitale toegankelijkheid van elektronische leeromgevingen](#) (Handicap+Studie)
- 05-06/12/2013 – Gent: [Festival van de gelijkheid](#). (Curieus) met o.a:
06/12/2013 – Gent: [Hoe gelijk is ons hoger onderwijs?](#)(Curieus)
- 11/12/2013 – Gent: [Edushock leerfestival – het leren van morgen nu al meemaken!](#) (lerend netwerk van onderwijzers)
- 12/12/2013 – Antwerpen: [Intensieve trainingsdag ‘Universal Design for Learning’](#) (SIHO)
- 03/02/2014 – Gent: [Studeren met autisme: studienamiddag en de première van de documentaire ‘Geprikkeld om te weten’](#) (Arteveldehogeschool)
- 06-07/02/2014 – Antwerpen: [Blik op onbeperkt! Jongvolwassenen voorbij hun functiebeperking](#) (Code, Thomas More)
- 10/02/2014 – Brussel: [VLHORA-congres](#) (VLHORA)
- 13/02/2014 – Utrecht (Nederland): [Verdiepende training studeren met een functiebeperking](#) (Handicap+Studie)
- 28/02/2014 – Leuven: [Studeren en dyslexie bij jongvolwassenen. Van diagnose tot begeleiding](#) (Eureka Expert)
- 28/02/2014 – Antwerpen: [Begeleiding van kinderen en jongeren met dyslexie aan de hand van ondersteunende software](#) (Code, Thomas More)
- 05-07/03/2014 – Lillehammer (Noorwegen): [NERA 42nd Congress ‘Education for Sustainable Development’](#) (Nordic Educational Research Association)
- 13/03/2014 – Gent: Lezing: [Op naar het hoger onderwijs](#) (Leren. Hoe? Zo!)
- 13/03/2014 – Utrecht (Nederland): [Studieloopbaanbegeleiding en functiebeperkingen](#) (Handicap+Studie)
- 18/03/2014 – Dublin (Ierland): [Into the Real World: What does the best higher education experience for a student with a disability look like?](#) (AHEAD)
- 10/04/2014 – Utrecht (Nederland): [Intakegesprekken en functiebeperkingen](#) (Handicap+Studie)
- 14/04/2014 – Antwerpen: [Ondersteuning van studenten met ADHD, ASS en leerstoornissen in het hoger onderwijs](#) (Code Thomas More)
- 13-15/05/2014 – Stockholm (Zweden): [Building bridges – between yesterday and tomorrow](#) (the LINK-network, Karolinska Institutet, Stockholm University, Universell)
- 15/05/2014 – Utrecht (Nederland): [Stagebegeleiding en functiebeperkingen](#) (Handicap+Studie)
- 15-18/06/2014 – Stockholm (Zweden): [the 2014 Conference of the International Consortium for Educational Development](#) (ICED)
- 07-08/07/2014 – Sheffield (Verenigd Koninkrijk): [Theorising Normalcy and the Mundane](#) (University of Sheffield)
- 15-17/07/2014 – New York (NY, Verenigde Staten): [Twenty-First International Conference on Learning](#) (Lander College for Women)

- 09-11/09/2014 – Lancaster (Verenigd Koninkrijk): [Disability Studies Conference](#) (CeDR, Lancaster University)
- 16-19/09/2014 – Praag (Tsjechië): [26th Annual EAIE Conference](#) (EAIE)
- 06-08/05/2015 – Bergen (Noorwegen): NNDR 13th Research Conference (Nordic Network on Disability Research)

Organiseer jij binnenkort zelf een congres of studiedag over inclusief hoger onderwijs? Laat het weten via info@siho.be en dan kondigen wij het aan in deze nieuwsbrief.

Het SIHO – november 2013